

Raadsmemo

Onderwerp Duiding van PFAS in zwemwater rondom Chemours, Dordrecht

Datum 14 juli 2023

Afzender Loco burgemeester M. de Deugd-Bos

Tel.nr. (078) 770 60 03

Emailadres bestuurssecretariaat@alblasserdam.nl

Geachte raad,

Bijgevoegd stuk wordt u ter kennisname toegezonden.

Het betreft informatie waarvan het nuttig gevonden wordt dat u ervan op de hoogte bent, dan wel de toezending van een door het college of een lid van het college in commissie of raad toegezegd stuk.

In tegenstelling tot het verstrekken van informatie via een raadsinformatiebrief is de raadsmemo niet vooraf in het college besproken en vastgesteld.

Met het presidium is afgesproken dat informatie verstrekt via een raadsmemo wel als ingekomen stuk wordt geregistreerd, maar niet geagendeerd wordt voor een commissie- of raadsvergadering, tenzij een lid van een commissie of de raad hier via de griffier om verzoekt.

Voor zover van belang treft u nog de volgende korte toelichting aan.

Inleiding

Onlangs heeft BNNVARA het televisieprogramma Zembla uitgezonden. In deze uitzending zijn uitspraken gedaan over het gehalte PFAS in onder andere het Lammetjeswiel. Daarbij is ook gesuggereerd dat het zwemmen in het Lammetjeswiel ongezond zou zijn.

Deze uitzending heeft onrust veroorzaakt in het dorp. Naar aanleiding van deze onrust zijn door de fracties van CDA en PVDA vragen gesteld. Deze vragen zijn op 4 juli 2023 door middel van een raadsinformatiebrief beantwoord.

Naar aanleiding van deze uitzending heeft het RIVM aangekondigd dat zij op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens een duiding zou geven van mogelijke effecten op de gezondheid.

Vandaag, 14 juli 2023, hebben wij van het RIVM een rapportage ontvangen waarin deze duiding van PFAS in het zwemwater rondom Chemours, Dordrecht wordt gegeven. Deze rapportage is bijgevoegd als bijlage.

Belangrijkste conclusie voor de gemeente Alblasserdam is dat zwemmen in het Lammetjeswiel leidt tot blootstelling aan PFAS. Op basis van de aangeleverde informatie en de gekozen aanpak van het RIVM verwacht het RIVM op dit moment dat de blootstelling zodanig laag is dat er geen gezondheidsnadelige effecten van PFAS te verwachten zijn als gevolg van het zwemmen in het Lammetjeswiel. Dit geldt overigens voor de meeste zwemwateren in de regio.

Onderzoeksmethode

Voor het beoordelen van de risico's na blootstelling door zwemmen zijn geen actuele normen of risicogrenzen beschikbaar. Actuele risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater zijn wel beschikbaar. De risicogrenzen voor oppervlaktewater zijn gebaseerd op visconsumptie en beschrijven de concentratie in oppervlaktewater waarbij mensen levenslang veilig vis uit dat water

kunnen eten. De blootstelling via zwemmen is anders dan bij het eten van vis. Om deze reden zijn de risicogrenzen voor oppervlaktewater niet bruikbaar om de blootstelling aan PFAS door zwemmen te kunnen duiden.

Het afleiden van risicogrenzen voor zwemwater neemt veel tijd in beslag. Om toch een uitspraak te kunnen doen of zwemmen in het Lammetjeswiel gezondheidsnadelige effecten oplevert, heeft het RIVM een kwalitatieve risicoschatting uitgevoerd. Zij hebben een dergelijk onderzoek eerder uitgevoerd voor zwemlocaties in de Westerschelde.

Het kwalitatief onderzoek houdt in dat de PFAS-concentratie van zwemwater in de omgeving van Chemours in Dordrecht is vergeleken met de PFAS-concentratie in recreatieplas Berkendonk in Helmond. Voor recreatieplas Berkendonk was de conclusie namelijk dat de PFAS-concentratie in het zwemwater zodanig laag is dat geen gezondheidsnadelige effecten van PFAS te verwachten zijn als gevolg van zwemmen in de recreatieplas. In dit onderzoek wordt de PFAS-concentratie uitgedrukt als som PFOA-equivalenten, PEQ.

Overige blootstelling

Hierbij is het belangrijk om te melden dat mensen ook via andere bronnen aan PFAS worden blootgesteld, zoals voedsel, drinkwater en lucht. Al deze bronnen dragen bij aan de totale blootstelling aan PFAS.

Drinkwater

Oasen heeft al eerder aangegeven dat het gehalte aan PFAS in het drinkwater ruim onder de gestelde normen ligt. Oasen werkt aan een langjarig programma om alle zuiveringen uit te voeren met een nieuwe zuiveringstechniek, One Step Reverse Osmosis (OSRO). Alle stoffen die niet thuishoren in het drinkwater, waaronder PFAS, worden met deze techniek volledig verwijderd.

Voedsel

In januari 2023 zijn de resultaten van het onderzoek naar PFAS-gehalten in groenten en fruit uit moestuinen bekend gemaakt. Hierbij is het advies gegeven om het eten van groenten en fruit uit eigen (moes)tuin af te wisselen met groenten en fruit uit de winkel. Dit advies blijft staan.

Hoe nu verder

Achter de schermen gebeurt er veel in Alblasterdam. Zo nemen ambtenaren van de gemeente Alblasterdam al sinds 2017 deel aan een regionale kerngroep die tweewekelijks bij elkaar komt om de actuele stand van zaken van PFAS problematiek te bespreken. Deze kerngroep bestaat naast de ambtenaren uit Alblasterdam, uit ambtenaren van de gemeenten Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en Molenlanden, ambtenaren van de provincie Zuid-Holland, ambtenaren van de GGD en ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Deze kerngroep is onder andere verantwoordelijk voor het opstellen van het regionale beleid omtrent PFAS in grond, het uitvoeren van de verschillende moestuinonderzoeken enzovoorts. Afgelopen jaar heeft zij een subsidie van 4,1 miljoen euro ontvangen om nog meer onderzoeken te kunnen doen.

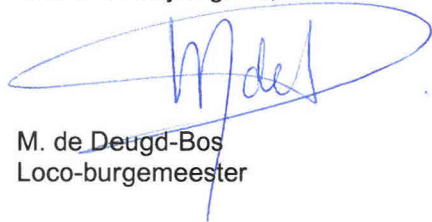
Verder is op initiatief van gemeente Alblasterdam een bestuurlijk overleg georganiseerd. Dit overleg vindt ongeveer 4x per jaar plaats. Tijdens dit overleg worden bestuurders van Zuid-Holland Zuid gemeenten, provincie Zuid-Holland, GGD, Waterschappen, Drinkwaterbedrijven en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid bijgepraat over de zaken die spelen.

Op de website van de gemeente Dordrecht is een aparte pagina ingericht waarop alle informatie te vinden is: [https://cms.dordrecht.nl/Inwoners/Overzicht Inwoners/Dossier Chemours en DuPont](https://cms.dordrecht.nl/Inwoners/Overzicht%20Inwoners/Dossier%20Chemours%20en%20DuPont)

Deze overlegstructuur is er een van lange adem. Wij zijn blij met de stroomversnelling die de uitzending van Zembla heeft veroorzaakt. Deze versnelling draagt bij aan ons streven om te werken naar het eerder benoemde "Nul uit de pijp".

Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn zullen wij uw raad informeren.

Met vriendelijke groet,

M. de Deugd-Bos
Loco-burgemeester

